

DECIZIE

22 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele, judecătorul: Tamara Chișca-Doneva
Judecătorii : Galina Stratulat, Ion Druță,
Nicolae Craiu, Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de către Biroul vamal Chișinău,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „Lanitron” împotriva Biroului vamal Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Biroul vamal Chișinău și menținută hotărîrea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 26 octombrie 2015 prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a t ă :

La 30 aprilie 2015, SRL „Lanitron” a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Biroului vamal Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 09 februarie 2015 a introdus în vamă un lot de marfă care includea și modelul de cablu pentru telecomunicații SFTP cat.5e 0,5mm pentru care deține certificatului de conformitate pentru Cablul SFTP 0,5 mm atât pentru anul 2014 cât și pentru anul 2015. În certificatul de conformitate se indică categoria cablului SFTP 0,5mm-cablu pentru telecomunicații și poziția tarifară aplicabilă. Potrivit descrierii tehnice a Cablului SFTP 0,5 mm de la producător indică că acesta este un cablu de telecomunicații, cu diametru de 0,5 mm, tensiune operațională de pînă la 30 volți.

De asemenea, împreună cu cablu producătorul a expediat un certificat în care se indică că toate cablurile telecomunicații produse de întreprinderea respectivă vor fi folosite la tensiune de pînă la 30 volți. Anterior, la toate importurile de cablu SFTP 0,5 mm reclamantul 1-a declarat la poziția tarifară nr. 854449200 și pârâtul a acordat liber de vamă.

Mai indică că brokerul vamal a depus declarația vamală în care a declarat Cablul SFTP 0,5 mm la poziția tarifară nr. 85444920 - cablu pentru telecomunicații la care nu se aplică taxa vamală de 10%.

La 13 februarie 2015 pârâtul a dispus reclasificarea cablului SFTP 0,5 mm la poziția tarifară 854449950 - ca cablu electric cu diametru de peste 0,51 mm și tensiune de peste 80 dar sub 1000 volți, modificarea declarației vamale și achitarea taxei de 10% aplicabile poziției pretinse de pârât.

Declarația vamală a fost modificată în partea ce ține de Cablul SFTP 0,5 mm pentru care a achitat taxa vamală în sumă de 5336,27 lei.

Consideră reclamantul că actele și acțiunile pârâtului privind impunerea clasificării Cablului SFTP 0,5 mm la poziția tarifară 854449950, modificării declarației vamale și încasării taxei vamale sunt incorecte și ilegale din următoarele considerente.

Reieșind din tariful vamal integrat poziția tarifară 854449950 impusă de pârât intră în subcategoria 854449910 denumită Fire și cabluri cu un diametru de fir peste 0,51 mm care se referă predominant la cabluri electrice, iar poziția tarifară corectă (85444920) intră în categoria cablurilor de tipul celor utilizate pentru telecomunicații pentru o tensiune de maxim 80 volți.

Respectiv odată ce Cablul SFTP 0,5 mm este un cablu de telecomunicații cu diametru de 0,5 mm și tensiune operațională de pînă la 30 volți rezultă că acesta evident se clasifică la poziția tarifară 85444920 și nicidecum la poziția 854449950.

La 23 februarie 2015 a expediat Serviciului Vamal prin intermediul poștei o contestație unde a argumentat încălcările comise și a solicitat constatarea ilegalității acțiunilor respective, modificarea declarației vamale cât și restituirea sumei achitate în surplus ca taxă vamală.

La 06 martie 2015 a primit răspuns în care a fost indicat că odată ce contestația este depusă la 25 februarie 2015 rezultă, că aceasta este depusă tardiv, fără a lua în considerație că a depus contestația în poștă recomandată la 23 februarie 2015.

Prin urmare, solicită SRL „Lanitron” anularea dispoziției din 13 februarie 2015 privind clasificarea mărfii reclamantului Cablul SFTP CAT-5E 0,5 mm ca „cabluri pentru o tensiune peste 80V dar sub 1000V” sub codul 854449950, modificarea parțială a declarației vamale a reclamantului din 09 februarie 2015 cu declararea mărfii Cablu SFTP CAT-5E 0,5 mm sub codul 85444920 „de tipul celor utilizate pentru telecomunicații, pentru o tensiune de maxim 80V” și restituirea taxei achitate în plus în mărime de 5336,27 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 26 octombrie 2015 acțiunea a fost admisă. A fost anulat actul de inspecție emis la declarația vamală în detaliu nr. 3029I5786 din 09 februarie 2015 emisă de către Biroul vamal Chișinău. A fost anulată declarația vamală în cauză în varianta modificată și cu menținerea declarației vamale în varianta inițială, cu restituirea de către Biroul vamal Chișinău în beneficiul SRL „Lanitron” a sumei de 5336,27 lei.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe la 09 noiembrie 2015, Biroul vamal Chișinău a declarat apel împotriva hotărîrii primei instanțe, cerînd admiterea acestuia, casarea hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2016 a fost respins apelul declarat de către Biroul vamal Chișinău și menținută hotărîrea primei instanțe.

La 06 aprilie 2016, Biroul vamal Chișinău, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri de respingere integrală a acțiunii.

Recurentul, Biroul vamal Chișinău și-a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel, deoarece a fost adoptată cu încălcarea esențială a normelor de drept material prin neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată și prin interpretarea în mod eronat a legii. La fel instanța de apel la emiterea deciziei, contrar prevederilor art. 239- 241 CPC a judecat pricina neobiectiv fără examinarea tuturor aspectelor importante la constatarea și aprecierea corectă a tuturor circumstanțelor.

Menționează că instanța de apel la emiterea deciziei a apreciat acțiunile organului vamal ca fiind ilegale, fără însă a face referire la vreo-una din prevederile legale încălcate, bazîndu-se în exclusivitate pe de declarațiile neprobate ale SRL „Lanitron”.

Consideră că acțiunile organului vamal de modificarea codului mărfurilor declarate și perceperea taxelor vamale, legale.

La 10 mai 2016, SRL „Lanitron” a depus referință la cererea de recurs declarată de Biroul vamal Chișinău, solicitînd declararea recursului ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art.434 alin.(1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei redactate.

Din actele pricinii rezultă că Curtea de Apel Chișinău a expediat părților copia deciziei motivate la 12 martie 2016, iar la 06 aprilie 2016, adică în termenul prevăzut de lege, Biroul vamal Chișinău a declarat recurs.

În conformitate cu art.440 alin.(2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 25 mai 2016 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, casată decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri de respingere integrală a acțiunii din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, pronunțînd o nouă hotărîre.

Pe parcursul examinării cauzei s-a stabilit că SRL „Lanitron” s-a adresat cu acțiune în judecată împotriva Biroului vamal Chișinău prin care a solicitat anularea dispoziției din 13 februarie 2015 privind clasificarea mărfii reclamantului Cablul SFTP CAT-5E 0,5 mm ca „cabluri pentru o tensiune peste 80V dar sub 1000V” sub codul 854449950, modificarea parțială a declarației vamale a reclamantului din 09 februarie 2015 cu declararea mărfii Cablu SFTP CAT-5E 0,5 mm sub codul 85444920 „de tipul celor utilizate pentru telecomunicații, pentru o tensiune de maxim 80V” și restituirea taxei achitate în plus în mărime de 5336,27 lei.

Fiind investită cu judecarea pricinii în fond, prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii bazându-se pe prevederile art. 6¹ și art. 141² Codul vamal, art. II din Legea privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor nr. 172 din 25 iulie 2014, a admis-o ca întemeiată cu dispunerea anulării actului de inspecție emis la declarația vamală în detaliu nr. 3029I5786 din 09 februarie 2015 emisă de către Biroul vamal Chișinău și anularea declarației vamale în cauză în varianta modificată și cu menținerea declarației vamale în varianta inițială și obligarea Biroului vamal Chișinău să restituie SRL „Lanitron” suma de 5336,27 lei ca taxă vamală achitată în surplus.

Instanța de apel a fost de acord cu soluția primei instanțe.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că atât decizia instanței de apel cât și hotărârea primei instanțe sunt emise cu aplicarea eronată a normelor de drept material.

Astfel, din actele cauzei este cert faptul că, la 09 februarie 2015, prin intermediul brokerului vamal ÎM „SC Shenker” SRL, intimatul SRL „Lanitron” a depus la postul vamal Chișinău Intern 3 (Industrială), în regim vamal de IM 4, DV nr. 3029I5786, prin care a declarat organului vamal mărfuri (echipamente pentru telecomunicații).

S-a stabilit că, mărfurile indicate în cele 4 articole ale declarației vamale au fost plasate în regim vamal de import definitiv. În rezultatul efectuării controlului fizic efectuat în baza criteriului de selectivitate CRT_776_1A și a culoarului roșu de vămuire, s-a constatat necoresponderea mărfii declarate la articolul 1 al declarației vamale cu cea de fapt din unitatea de transport cu numărul de înmatriculare KIM 505.

Astfel, mărfurilor declarate la articolul 1 al declarației vamale respective li s-a atribuit poziția tarifară 85444920 - Cabluri de tipul celor utilizate pentru telecomunicații, pentru o tensiune de maxim 80 V, pentru care, în conformitate cu prevederile Legii nr.172 din 25 iulie 2014 privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor, urma să se aplice taxa vamală de 0%.

Totodată, Biroul vamal Chișinău avînd ca reper scrisoarea Serviciului Vamal nr. 28/10-7252 din 15 mai 2014 și raportul de încercări nr. 35/04 din 30 aprilie 2014, prin Actul de inspecție la declarația vamală nr. 3029 I 5786 din 09 februarie 2015, s-a dispus modificarea la art. 1 a rubricii 33 a declarației vamale și substituirea codului mărfurilor din 85444920 în 854449950 - Cabluri pentru o tensiune peste 80 V, dar sub 1000 V, pentru care, potrivit Legii nr. 172 din 25 iulie 2014 se aplică taxa vamală în mărime de 10%.

Conform art. 141² alin. (1), (2), (2¹) și (4) Codul vamal, clasificarea mărfurilor se efectuează de către declarant. Ea constă în stabilirea, pentru mărfurile declarate organelor vamale, a unui cod conform Nomenclurii combinate a mărfurilor și normelor metodologice existente.

În caz de clasificare incorectă a mărfurilor, organele vamale au dreptul să efectueze de sine stătător clasificarea lor în corespundere cu Nomenclatura combinată a mărfurilor și normele metodologice existente, prin emiterea deciziei de clasificare a mărfurilor. Procedura de emitere a deciziei de clasificare a mărfurilor în corespundere cu Nomenclatura combinată a mărfurilor se stabilește de către Serviciul Vamal.

Decizia de clasificare a mărfurilor, emisă de organul vamal pînă la acordarea liberului de vamă, se aduce la cunoștința declarantului în ziua emiterii acesteia. Dacă decizia organului vamal de clasificare a mărfurilor influențează mărimea drepturilor de import aferente tranzacției de import, liberul de vamă se acordă după achitarea integrală a acestora.

Decizia Serviciului Vamal cu privire la clasificarea mărfurilor este obligatorie. Declarantul este în drept să conteste decizia în modul stabilit de legislația în vigoare.

Reieșind din conținutul normei enunțate rezultă că clasificarea mărfurilor se efectuează de către declarant, conform codului indicat în Nomenclatura combinată a mărfurilor, iar în caz de clasificare incorectă a mărfurilor, organul vamal are dreptul de a efectua de sine stătător clasificarea.

În contextul normelor enunțate, instanța de recurs reține că în Republica Moldova clasificarea mărfurilor este efectuată în conformitate cu Nomenclatura combinată a mărfurilor, aprobată prin Legea nr. 172 din 25 iulie 2014, și conform Notelor explicative ale Convenției internaționale privind sistemul armonizat de descriere și codificare a mărfurilor din 14 iunie 1983, aprobat de organizația Mondială a Vămilelor, la care Republica Moldova este parte.

Totodată, în conformitate cu prevederile Ordinului Serviciului Vamal nr. 480-Q din 18 decembrie 2006 cu privire la aprobarea Metodologiei de prelucrare a declarației vamale în detaliu (Monitorul Oficial 199-202/697 din 29 decembrie 2006), colaboratorul vamal de la punctul de control fizic desfășoară următoarele activități succesive: verifică criteriul sau criteriile de selectivitate și procedura sau procedurile atașate.

În cazul în care constată neconcordanțe între bunurile prezentate la vămuire și documentele atașate, sau erori în completarea declarației vamale:

- completează informatic Actul de Inspecție accesibil în ASYCUDA World, dacă acesta a fost creat anterior, pe parcursul controlului documentar, sau creează un Act de inspecție nou cu utilizarea opțiunii „Conform = nu”;

- tipărește Actul de Inspecție în 2 exemplare, ambele semnate atât de colaboratorul vamal constatator cît și de utilizatorul sistemului informatic;

- rectifică declarația pe baza datelor din actul de inspecție și o remite declarantului sau a reprezentantului său în vederea retipăririi sau după caz invalidează informatic declarația vamală utilizînd opțiunea „anulare” și o remite în vederea refacerii ulterioare.

Pe cale de consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că temeinic și legal recurentul Biroul vamal Chișinău în rezultatul examinării produsului indicat la art. 1 al declarației vamale, verificării corectitudinii clasificării mărfurilor declarate, a întocmit Constatarea nr. 49 din 12 februarie 2015, prin care colaboratorul vamal al secției clasificarea mărfurilor a concluzionat că datele producătorului reflectă că produsul respectiv reprezintă un cablu pentru telecomunicații, însă lipsesc datele privind tensiunea curenților electrici, pentru care este preconizat. Astfel, s-a impus necesitatea solicitării încercărilor de laborator, care să conțină informația necesară privind identificarea tensiunii curenților electrici nominală, de lucru și a rețelei în care va fi utilizat cablul.

Prin scrisoarea Serviciului Vamal nr. 28/10-7252 din 15 mai 2014 s-a informat Biroul vamal Chişinău că reieşind rezultatelor încercărilor de laborator conţinute în rapoartele de încercări nr. 34/04, 35/04, 36/04, 37/04 şi 38/04 din 30 aprilie 2014, eliberate de ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată şi Certificare”, cablurile importate de SRL „Lanitron” au o tensiune de peste 80 V.

În particular, prin declaraţia vamală nr. 3029 I 5786 din 09 februarie 2015, SRL „Lanitron” a importat la art. 1 Cablu de telecomunicaţie SFTP Solid Cable Category 5E 4P PVC 24AWG, ale cărui caracteristici sunt amplu descrise în raportul de încercări nr. 35/04 din 30 aprilie 2014. Astfel, la pct. 9 şi 10 ale Raportului, se menţionează că, la tensiunea de 1 200V în timp de 5 min nu s-au produs străpungeri şi că tensiunea de lucru recomandată este de 250V.

Luînd în considerare concluziile enunţate în raportul de încercări, corespunderea mărfurilor supuse încercării de laborator cu cea declarată la data de 09 februarie 2015, Biroul vamal Chişinău a dispus substituirea codului mărfurilor din 85444920 - Cabluri de tipul celor utilizate pentru telecomunicaţii, pentru o tensiune de maxim 80 V în 8544 49950 - Cabluri pentru o tensiune peste 80 V, dar sub 1000 V.

La fel, instanţa de recurs mai reţine că instanţa de apel a acordat o interpretare eronată conţinutului Raportului de încercare nr. 31/02 din 17 februarie 2015 apreciind ca veridice datele indicate în el. Cu referire la acest aspect, Colegiul menţionează că Raportul de încercare nr. 35/04 din 30 aprilie 2014, anexat la declaraţia vamală în litigiu a fost efectuat în temeiul solicitării Serviciului Vamal, în conformitate cu prevederile art. 202¹⁰ -202¹⁵ Codul vamal. Or, expertiza mărfurilor se efectuează la cererea organului vamal, cu prezentare de mostre prelevate în prezenţa colaboratorului vamal.

Instanţa de recurs mai reţine că Raportul de încercare nr. 31/02 din 17 februarie 2015 a fost efectuat în baza cererii SRL „Lanitron”, iar tipul/modelul/felul mostrelor prezentate nu este cunoscut organului vamal, motiv pentru care acesta nu poate fi luat în considerare şi nu poate constitui drept probă veridică care să determine clasificarea tarifară a mărfurilor importate. Or, luarea în considerare a concluziilor Raportului nr. 31/02 (în condiţiile în care acesta a fost realizat cu mostre prelevate în lipsa colaboratorului vamal) în detrimentul concluziilor enunţate în Raportul nr. 35/04 (efectuat cu respectarea prevederilor art. 202¹⁰ -202¹⁵ Codul vamal) este o încălcare a principiului securităţii raporturilor juridice, ca o garanţie a unui proces echitabil.

Prin urmare, instanţa de recurs conchide că instanţa de apel neîntemeiat a pus la baza emiterii deciziei Raportul de încercare nr. 31/02 din 17 februarie 2015, deoarece contravine prevederilor legale sus-enunţate.

Mai mult, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ lărgit a Curţii Supreme de Justiţie consideră că atât instanţa de apel cât şi prima instanţă nu au luat în considerare faptul că rezultatele încercărilor prezentate în cele 2 rapoarte sunt diferite, întrucît mărfurile supuse încercărilor sunt, în esenţă, diferite.

Mai reţine instanţa de recurs că instanţele de judecată în hotărârile contestate greşit au făcut referire la așa numita fişă tehnică prezentată cu traducere de către intimatul SRL „Lanitron”, relevînd că în ea se face expres trimitere că tensiunea de lucru este mai mică sau egală cu 30V. Astfel, această poziţie a instanţelor de

judecată este incertă, deoarece atîta timp cît în textul aceleiași hotărîri se face referire la raportul de încercare nr. 31/02 în care se menționează că acest cablu se utilizează la tensiuni de lucru între 60V și 5-72V DC. Prin urmare, instanța de apel și-a formulat concluziile în baza a două înscrisuri cu conținut diferit, dar care se presupune că se referă la aceiași mostră.

Mai mult ca atît, așa-numită fișă tehnică prezentată este un înscris absolut incert, care nu este datat și nu este clar la care tranzacție se referă.

Reieșind din cele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că atît instanța de apel cît și prima instanță nu au ținut cont de prevederile legale sus-enunțate, au ignorat probele prezentate și nu au dat o apreciere corectă circumstanțelor descrise de Biroul vamal Chișinău în cadrul examinării cauzei din speță. Or, la examinarea acestor categorii de pricini, instanțele de judecată nu sunt în drept de sine stătător să efectueze clasificarea mărfurilor conform Nomenclatorului mărfurilor, ci trebuie doar să se pronunțe asupra corectitudinii stabilirii poziției tarifare în baza prevederilor legale în vigoare (Hotărîrea Guvernului nr.1525 din 29.12.2007, Convenția internațională privind sistemul armonizat de codificare și descriere a mărfurilor, încheiată la Bruxelles la 14 iunie 1983), să constate și să elucideze toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și care au stat la baza emiterii hotărîrii judecătorești.

În consecință, dispoziția din 13 februarie 2015 privind clasificarea mărfii – Cablul SFTP CAT-5E 0,5 mm ca „cabluri pentru o tensiune peste 80V dar sub 1000V” sub codul 854449950 și declarația vamală în detaliu nr. 3029I5786 din 09 februarie 2015 emise de Biroului vamal Chișinău sunt legale.

În concluzie, instanța de recurs, prin prisma situații de fapt din prezenta speță, în coroborare cu normele citate, constată netemeinicia pretențiilor invocate în cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Lanitron” din care motive urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată.

Din considerentele sus-menționate și avînd în vedere faptul că circumstanțele pricinii au fost constatate pe deplin de către prima instanță și instanța de apel, însă normele de drept material au fost aplicate eronat, nefiind necesară verificarea suplimentară de dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Biroul vamal Chișinău, a casa decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea Societății cu răspundere limitată „Lanitron” împotriva Biroului vamal Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ de respins ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Biroul vamal Chișinău.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2016 și hotărîrea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 26 octombrie 2015, în pricina

civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „Lanitron” împotriva Biroului vamal Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ și se emite o nouă hotărîre prin care:

Se respinge acțiunea Societății cu răspundere limitată „Lanitron” împotriva Biroului vamal Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ ca fiind neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii:

Galina Stratulat

Ion Druță

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru